

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep.
0033 OSLO

Att: Postmottak OED

Deres ref.
17/1008

Vår ref.
17/1160-7 646.0/OLLI

Dato:
Oslo, 26.06.2017

Høring - Forslag til lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen

Landsorganisasjonen i Norge (LO) støtter en ny lov om mineralvirksomhet på kontinentalsokkelen. Den bygger på de velkjente prinsippene som er nedfelt i Petroleumsloven og legger derved til rette for en god nasjonal styring og kontroll med en eventuell utvinning av mineraler.

Loven tilrettelegger for en aktiv letevirksomhet slik at drivverdige mineraler kan oppdages, utvikles og settes i produksjon og sikre forvaltning til felleskapets beste. LO mener det bør etableres eller pekes ut et tilsyn og direktorat med tilsvarende roller som Ptil og OD har innen olje- og gassutvinningen.

LO mener lovens første paragraf bør endres slik at den tilsvarende ordlyden i petroleumsloven. Per dags dato er det uklart hvor omfattende mineralvirksomhet på norsk sokkel kan bli. LO mener det er viktig og riktig å ha klare forventninger til eventuelle inntekter og ringvirkninger.

Forslaget i § 1-1, (gjengitt under) uttrykker ikke en like klar forventning til utnyttelsen av mineralressursene som petroleumsloven stiller til utvinning av petroleum.

§ 1-1 Lovens formål

Denne loven skal legge til rette for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen i samsvar med samfunnsmessige målsettinger, slik at hensynet til verdiskaping, miljø, sikkerhet, næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt.

LO foreslår at paragrafen endres slik at den omfatter de samme forventningene som er skissert i petroleumslovens § 1-3:

Denne loven skal legge til rette for undersøkelse og utvinning av mineralforekomster på kontinentalsokkelen i samsvar med samfunnsmessige målsettinger. Mineralressursene skal forvaltes i et langsiktig perspektiv slik at de kommer hele det norske samfunn til gode. Herunder skal ressursforvaltningen gi landet inntekter og bidra til å sikre velferd, sysselsetting, miljø og styrke norsk næringsliv og industriell utvikling samtidig som hensyn til sikkerhet, annen næringsvirksomhet og andre interesser blir ivaretatt.

LO mener Norges tilgang på råvarer og fornybare ressurser må utnyttes for å skape verdier og

sysselsetting i Norge. Vi må utnytte vår kompetanse i alle ledd i verdikjeden til industriell bearbeiding av råvarer i Norge. I denne sammenheng er det viktig at forslaget åpner for at det kan innføres pålegg om ilandføring generelt eller for den enkelte utvinningstillatelse.

Det er tverrpolitisk enighet om den betydningen parts- og trepartssamarbeidet har for utviklingen og sikkerheten på norsk sokkel. Det funksjonelle regelverket bygger på at vi har aktive og trygge verneombud og tillitsvalgte på arbeidsplassene. Petroleumsloven krever at aktørene skal legge til rette for fagforeningsvirksomhet.

LO foreslår at mineralloven tar inn ordlyden i § 10-2 i petroleumsloven om Ledelse av petroleumsvirksomhet, base mv.:

Rettighetshaver skal påse at virksomheten kan utøves på forsvarlig måte i samsvar med gjeldende lovgivning og under ivaretagelse av hensynet til god ressursforvaltning, helse, miljø og sikkerhet. Rettighetshavers organisasjon i Norge skal ha en struktur og størrelse som gjør at rettighetshaver til enhver tid kan fatte informerte beslutninger om sin petroleumsvirksomhet etter denne lov.

For å sikre etterlevelse av første ledd kan departementet i det enkelte tilfelle, og i den grad det anses nødvendig i forhold til omfanget av rettighetshavers virksomhet, oppstille særskilte krav til rettighetshavers organisasjon i Norge. Departementet kan også, dersom hensynet til god ressursforvaltning eller helse, miljø og sikkerhet tilsier det, pålegge rettighetshaver å bruke bestemte baser.

Rettighetshaver skal påse at forholdene blir lagt til rette, slik at fagforeningsvirksomhet blant egne ansatte og entreprenørens og underentreprenørens personell kan foregå i samsvar med norsk praksis.

Det fremgår av høringsbrevet at loven må forstås slik at den er begrenset til virksomhet som direkte angår utforskning og utnyttelse av naturforekomstene og at for skip må det ses hen til aktiviteten eller operasjonen som det enkelte skip utfører. Her mener vi departementet legger en for snever forståelse av folkeretten til grunn. Mange sokkelstater stiller krav for alle offshorefartøy til arbeids-/oppholdstillatelse, nasjonale lønns- og arbeidsvilkår. Den Internasjonale Transportföderasjonen (ITF) la nylig frem en rapport som beskriver sokkelstaters lovgivning.

Fartsområdeutvalget påpekte i sin utredning fra 2014 at Norge er en av få sokkelstater som ikke stiller denne type krav. Det er også viktig å understreke at utviklingen av folkeretten mht. kyststaters jurisdiksjonsutøvelse på sin egen sokkel har foregått uten diplomatiske protester. Norske myndigheter har heller aldri protestert overfor andre myndigheter.

LO understreker at vi ikke har noen intensjoner om å nekte verken utenlandske rederier eller sjøfolk å operere på norsk kontinentalsokkel. Men, de må underlegges norsk lov for på den måte å unngå sosial dumping, skape like konkurransevilkår og oppnå et høyt sikkerhetsnivå.

LO mener arbeidsplassene på skip skal følge de norske lovene for slik aktivitet. Det må være slik at det er det norske avtaleverket som skal brukes for ansatte i virksomhet på norsk sokkel. En aktivitet som er avhengig av at de ansatte ikke kan ha norsk lønnsnivå for arbeid som utføres i Norge er ikke bærekraftig. Norge henter arbeidskraft fra mange nasjoner, det har gitt viktige bidrag til arbeidsstyrken og de skal kunne velge et liv i Norge. Det krever norsk lønn. Eksisterende og nye næringer må baseres på rammer som gjør at de er et bidrag i den norske verdiskapningen og samfunnsbyggingen. Næringer som er avhengige av sosial dumping for å eksistere gir ikke et slikt bidrag.

Prinsippet om at norske lønns- og arbeidsvilkår skal gjelde for all utvinning av mineralforekomster er etter vårt syn helt fundamentalt. LO mener derfor at søknaden om tillatelse må inneholde en erklæring om at disse vilkårene vil bli oppfylt for alle underleverandører til den som får tillatelse.

LO merker seg at departementet uttaler at for skip må oppdraget ha en viss varighet for at norsk lov kommer til anvendelse. LO legger til grunn at kontraktperioden ikke behøver å være lang. Videre må det sikres mot omgåelse av krav til norsk lov.

Departementet uttaler i høringsbrevet at annen norsk lovgivning ikke gjelder for fremmede skip hvis det ikke er uttrykkelig fastsatt eller bestemt av Kongen. Det er vår oppfatning at det må fastslås uttrykkelig i norsk lov at norsk arbeidervernlovgivning og norske sikkerhetskrav skal gjelde på norsk kontinentalsokkel uavhengig av skipets flagg. Dette innebærer bl.a. en endring av skipsarbeidslovens virkeområde.

Til § 1-7 Definisjoner. I bokstav a romertall ii er «utvinning» definert. LO er i det vesentligste enige med definisjonen. Det er etter vårt syn viktig når det presiseres at definisjonen omfatter bygging og drift av de innretninger som er nødvendig for utvinning og transporten av mineralene til innretning eller transportskip. På samme måte som i petroleumsvirksomhet, må det imidlertid legges til grunn at det også vil være nødvendig å vedlikeholde innretninger. Det bes derfor om at teksten endres til «bygging, drift og vedlikehold...».

I bokstav b er begrepet «innretning» definert. Her fremgår en viktig presisering, nemlig at definisjonen også omfatter skip som deltar i mineralvirksomheten. Derneft foreslår departementet at skip som transporterer mineraler unntas fra definisjonen. Departementet forklarer i høringsbrevet at dette er ordinær skipsfartsvirksomhet. LO mener dette unntaket må nyanseres. Det kan godt tenkes at et skip som deltar i utvinningen, og da er omfattet av loven, også forestår transporten, og da er unntatt loven. LO mener det er uheldig om et skip går inn og ut av regelverket og norsk lov, og at dette må ses på helhetlig. Det foreslås at lovutkastet endres avslutningsvis slik at teksten lyder «...med unntak av skip som *utelukkende* transporterer mineraler.»

LO mener det må etableres et nasjonalt ressursenter for prospektering i Norge, som dekker mineralområde på sjø og land. Det må etableres et statlig mineralselskap som skal delta i å forvalte verdiene som finnes på norsk territorium.

LO mener at god forvaltning av mineralressursene på kontinentalsokkelen kan bidra økonomisk til felleskapet og fremme utvikling av nye arbeidsplasser. LO deler departementets syn om dette ligger frem i tid og at det vil være behov for utfyllende regelverk.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Are Tomasgard
(sign.)

Kenneth Sandmo
(sign.)

Saksbehandler: Olav Lie

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.